

Csobai László (1950–2013)

„Olyan csend van így Nélküled, / Hogy szinte hallani, / Amit még utoljára / Akartál mondani” – írja helyettünk Váczi Mihály.

Igen, Laci így állunk itt haláloed döbbenetes tényével, nehéz megszólalni, bár nem a szavakat keresem, hanem az erőt, hogy megidézhessem emlékedet, személyiségedet, mindazt, amit Tőled kaptunk, amit Veled átéltünk, ami Veled könnyebb, szakszerűbb és igazabb volt!

Voltunk néhányan, volt, hogy úgy tűnt, elegen is ahhoz, hogy a hivatásunk fiatalokorában szakszerűbbé, őszintébbé és valljuk be, erre esküdtünk, közösségünk számára hasznosabbá tehetjük azt, amit képviseltünk: a kultúra szolgálatát!

Közel egyszerre kerültünk ebbe a cselevésbe, kölcsönösen formáltuk, segítettük egymást, kerestük azokat a szűkebb és tágabb közegeket, amelyekben megvalósulni láttuk ezt. A köznapi ügyek hamar elkoptak a beszélgetéseinkből, ha valaki egy szociológiai problémát, vagy éppen valamilyen olvasmányélményt dobott be a beszélgetésbe. Tettük ezt közös munkahelyeinken, baráti összejöveteleken, hosszabb utakon, utazás közben, de néha kukoricatörés vagy éppen kalákás házépítés közben.

Te nemcsak részese, de sokszor kezdeményezője voltál ezeknek a dumáknak, és türelmesen végigvártad, hogy a szófordulatainkat kiélhessük, majd néhány finom megjegyzéssel visszaterelve a témára, eligazítottál bennünket, új szempontokat adtál.

Ez a töprengő, csendes, elmélyülésre hajlamos szemlélet, ez az, ami leginkább jellemzett Téged.

Főlényes ismerője voltál könyvtári szakmádnak!

Nem törekedtél specialistának lenni, mégis azzá váltál, ha a sors vagy a feladat úgy kívánta! Legtöbbit módszertanosként a városi, községi könyvtárak ügyével foglalkoztál, úgy, hogy hozzád a szolgáltatás minden kérdésével fordulhattak kollégáink. Terveztél, berendeztél, beindítottál könyvtárakat, kiválasztottál, betanítottál, továbbképzésre javasoltál kollégákat, így juttatva őket hivatáshoz. Tudtál mindent Békés megye könyvtári hálózatáról, tudtad, hol kell beavatkozni, hol hiányzik a helyi tenni akarás, vagy éppen a fenntartói támogatás.

Amikor hosszú éveket dolgoztunk egymás mellett, amikor beindítottuk és sikeresen működtettük az ország akkor legkorszerűbb könyvtárát, mindig biztosan számíthattam véleményedre, ítéletedre, döntéseidre. Segítője voltál az intézmény szakmán belüli elfogadottságának megőrzésében, nemzetközi kapcsolatai kiépítésében, konferenciák, szakmai tanácskozások szervezésében, kiadványok szerkesztésében.

Igen, kiadványok: A *Könyvtári Jegyzések* sok évfolyama, a könyvtár tízéves élet-szakaszait bemutató kiadványok, a különböző szakirodalmi cikkeid, vagy éppen a megye könyvtárosait bemutató életrajzi lexikonod, nemcsak őrzik tudásod, szemléleted értékeit, hanem hasznosultak és remélem, még lesz idő, amikor hasznosulni is fognak!

Az új könyvtár lehetőségei a Te közreműködéseddel, igényességeddel vált igazi szolgáltatássá, szolgálattá! Ha átmentünk egymás irodájába, örömmel vártuk és kaptuk egymás ötleteit, javaslatait, volt fogadókészség, mert olyan kollégáink voltak, akik nem munkavállalói, hanem hivatásgyakorlói szemlélettel végezték munkájukat.

Én személy szerint is sokat köszönhetek Neked, emberséged, őszinte barátságod, néha féltő törődésed közös dolgainkkal, sok emberi, vezetői és szakmai nehézségen vezetett át!

Kritikáid, verseid jelentek meg a *Békési Élet* és a *Bárka* folyóiratokban, dolgoztál Békéscsaba város művelődéstörténetét bemutató monográfiába, lektoráltál, és szakdolgozók mentora voltán. Kezed és tudásod nyomát őrzi a *Csabai Mérleg* sok száma, ahol jeles személyiségek bemutatásával értékes helytörténeti ismeretterjesztő munkát végeztél nagy hozzáértéssel.

Szemléleted az igazi értelmiségi hozzáállás: biztos ember-, táj- és tárgyismeret, folyamatos tájékozódás, kapcsolattartás a fontosnak gondolt szellemi műhelyekkel, személyekkel. Nem csodálkoztam akkor sem, de most értem igazán, miért volt irodád falán egy Féja Géza portré! Kiváló elődünk, a város első korszerű köz-könyvtárának megteremtője ugyanezt tette a maga magaslataiban, tehát jó példát adott Neked! Hol van most ez a kép, kérdezhetnéd, kérdezhetnénk!

Egy versedből idézek néhány sort:

*Hó alatt is érzik:
a múlt a megváltó,
s a jövő távolodik*

Bennünket, Veled együtt a múlt éltet, így a Te emléked, közös múltunk volt kollégáid, barátaid szívében is újraépül, és abban élni fog!

Nevükben is búcsúzom Tőled! Nyugodj Békében!

Ambrus Zoltán